

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 403/2024-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Dudítša a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených JUDr. Mgr. Petrom Rochovským, advokátom, Veľkoblahovská cesta 6750/9E, Dunajská Streda, proti postupu Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 13C/15/2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľov

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 4. júla 2024 domáhajú vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 13C/15/2023.

2. Z obsahu sťažovateľmi podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že im bol 1. decembra 2022 doručený platobný rozkaz Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 40UP/1319/2022 z 25. novembra 2022 na sumu 155 000 eur, proti ktorému podali odpor. V podanom odpore sťažovatelia namietali, že jeho vydanie bolo predčasné z dôvodu nedostatočného opísania rozhodujúcich skutočností, výšky požadovanej peňažnej sumy, ako aj zmätočnosti žalobcom uvádzaných skutočností. Na podklade podaného odporu proti platobnému rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 40UP/1319/2022 z 25. novembra 2022 bola predmetná právna vec postúpená okresnému súdu na konanie, o čom boli sťažovatelia písomne upovedomení 3. apríla 2023 a zároveň im bolo doručené aj vyjadrenie žalobcu z 30. marca 2023. Okresný súd v rámci napadnutého konania 23. mája 2023 doručil sťažovateľom uznesenie č. k. 13C/15/2023-109 z 9. mája 2023, ktorým ich písomne vyzval v lehote 15 dní od jeho doručenia na vyjadrenie

k vyjadreniu žalobcu z 30. marca 2023, čo sťažovatelia aj učinili. Od tohto času, teda od 6. júna 2023, je podľa vyjadrenia sťažovateľov okresný súd v napadnutom konaní nečinný, teda „neuskutočnil ani jeden úkon, nebolo nariadené ani jedno pojednávanie a nebolo nám doručené ani žiadne rozhodnutie s vysvetlením týchto prieťahov v súdnom konaní.“. V rámci svojej argumentácie, vychádzajúc z podmienok posudzovaných v rámci skúmania opodstatnenosti podanej ústavnej sťažnosti, sťažovatelia konštatujú, že predmet konania patrí do štandardnej agendy všeobecných súdov, na vzniknutých prieťahoch sa žiadnym spôsobom nepodieľali a k vzniknutým prieťahom došlo len v dôsledku nečinnosti samotného okresného súdu, ktorý je v napadnutom konaní pasívny od 6. júna 2023. V petite podanej ústavnej sťažnosti sa sťažovatelia domáhajú vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, ktorému navrhujú prikázať konať bez zbytočných prieťahov a žiadajú priznať primerané finančné zadostučinenie vo výške 10 000 eur pre každého z nich a náhradu trov konania.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

3. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť, pričom posudzoval, či jej prijatiu na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

4. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť k všetkým vykonávaným dôkazom. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

5. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a obsahom práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 251/2021). Z tohto vyplýva, že právne východiská, na základe ktorých ústavný súd preskúmava, či došlo k ich porušeniu, sú vo vzťahu k označeným právam v zásade identické.

6. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu je účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v jeho všeobecnom poňatí odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia príslušného štátneho orgánu (I. ÚS 47/03, IV. ÚS 59/03, IV. ÚS 205/03, IV. ÚS 535/2013, I. ÚS 582/2015, I. ÚS 54/2016, I. ÚS 760/2016, I. ÚS 611/2017, IV. ÚS 21/2018, IV. ÚS 64/2020). Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby neodstráni. Ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (v primeranej lehote) sa splní až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty týkajúcej sa svojich práv (pozri napr. IV. ÚS 535/2013, I. ÚS 582/2015, I. ÚS 54/2016, I. ÚS 760/2016, I. ÚS 611/2017, IV. ÚS 21/2018,

IV. ÚS 64/2020). Ústavný súd v tejto súvislosti opakovane zdôraznil, že čl. 48 ods. 2 ústavy v relevantnej časti ustanovuje imperatív, ktorý platí pre všetky súdne konania a ktorý vyjadruje predovšetkým záujem o to, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu, pretože jeho predlžovanie sa môže v konečnom dôsledku prejavovať ako odmietnutie výkonu spravodlivosti (PL. ÚS 25/01).

7. Súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu súvisiacej s namietaným porušením základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právny názor podľa ktorého nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 92/03, I. ÚS 154/03, I. ÚS 197/03, I. ÚS 35/04, I. ÚS 38/04, IV. ÚS 147/04, IV. ÚS 221/05, III. ÚS 372/09, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 576/2020, IV. ÚS 610/2020). Ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 35/01, I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04, III. ÚS 59/05, III. ÚS 103/05, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 576/2020, IV. ÚS 610/2020). Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania (I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01).

8. V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne aj podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) alebo konanie ako celok zodpovedá dobou svojho trvania času, v ktorom je možné jeho uzavretie spravidla očakávať, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (II. ÚS 57/01, III. ÚS 30/03, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovel (I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 17/01, I. ÚS 57/01, I. ÚS 27/02, III. ÚS 199/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 35/04, I. ÚS 38/04, IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 576/2020, IV. ÚS 610/2020). Teda zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať aj z toho, že porušenie týchto práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných priet'ahoch (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04, IV. ÚS 343/04, III. ÚS 233/06, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 576/2020, IV. ÚS 610/2020).

9. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (Záborský a Šmáriková proti Slovenskej republike, I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07).

10. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že okresný súd v napadnutom konaní vykonáva úkony podľa § 167 Civilného sporového poriadku a napadnuté konanie sa nachádza v jeho počiatočnom štádiu. Ústavný súd zhodnotením už uvedených troch kritérií a s prihliadnutím na doterajšiu celkovú dĺžku konania v trvaní 1,5 roka (od doručenia veci okresnému súdu do času podania ústavnej sťažnosti 4. júla 2024) konštatuje, že nemožno v napadnutom konaní uvažovať o takých priet'ahoch, ktorých intenzita by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie umožňovala ústavnému súdu dospieť k záveru o porušení sťažovateľmi označených práv. K uvedenému záveru ústavný súd dospel aj s prihliadnutím na rozhodovaciu prax a judikatúru ESĽP v obdobných veciach, podľa ktorej dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (Humen proti Poľsku z 15. 10. 1999, body 58 a 69, Calvelli a Ciglio proti Taliansku zo 17. 1. 2002, body 64, 65 a 66, rovnako tak aj napr. IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 251/2021, IV. ÚS 68/2023). V dôsledku tohto záveru ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmieta sťažovateľmi podanú ústavnú sťažnosť pre porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní ako zjavne neopodstatnenú, čo však neznamená, že by v dôsledku prípadnej aktuálnej a následnej nečinnosti okresného súdu nemohlo dôjsť k prekročeniu hranice doterajšej nepriet'ahovosti dotknutého konania v jeho ďalšom priebehu.

11. Na záver ústavný súd dodáva, že vzhľadom na to, že vyhodnotil ústavnú sťažnosť sťažovateľov ako zjavne neopodstatnenú, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími v nej obsiahnutými návrhmi.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. augusta 2024

Libor Duľa
predseda senátu